

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.381/2024/11.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2025. május 29. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A vesztegetés elfogadásának büntette miatt Terheltl ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2024. november 14. napján kelt 13.B.28/2024/8. számú ítéletét helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Pest Vármegyei Főügyészség a 2024. március 4. napján kelt, és a Budapest Környéki Törvényszékre 2024. március 12. napján érkezett NF.1196/2023/13-I. számú vádiratával emelt vádat Terheltl vádlottal szemben. A vádiratban Terheltl-t a Btk. 291. § (1) bekezdés II. fordulataba ütköző és a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan, kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés elfogadásának büntettével vádolta.

[2] A Budapest Környéki Törvényszék a 2024. november 14. napján megtartott tárgyaláson meghozott 13.B.28/2024/8. számú ítéletével Terheltl vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 291. § (1) bekezdés II. fordulat, (2) bekezdés a) pontja] és ezért 300 napi tétel, napi tételenként 2500 forint, összesen 750.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak átváltoztatásáról is.

[3] Az ítélettel szemben az ügyészség három munkanap fenntartását követően a törvényes határidőn belül a vádlott terhére a büntetés súlyosítása céljából, foglalkozástól eltiltás kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.

[4] A Pest Vármegyei Főügyészség a fellebbezés NF.1196/2023/20. számú írásbeli indokolásában hangsúlyozta, hogy a vádlott jelen ügyben tanúsított köteleességszegésének tárgyi súlya nem indokolja a foglalkozástól eltiltás mellőzését még akkor sem, ha ez a vádlott életkörülményeit elnehezíti. A foglalkozástól eltiltás ugyanis ahhoz szükséges, hogy nemcsak az elkövetőt, de az ítélet generális prevenció hatása révén másokat is visszatartson bűncselekmény elkövetésétől. Hozzátette, hogy a vádlott tényleges foglalkozásaként megjelölt szakápolói tevékenysége gyakorlásában a vád szerinti foglalkozástól eltiltás nem is gátolja teljeskörűen, hiszen a vád is kizárólag az olyan foglalkozásoktól való eltiltást indítványozta, melyek keretében a vádlott egészségügyi szolgáltatásokhoz végezhetne adminisztratív tevékenységet. Erre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla a vádlottat határozott időre tiltsa el minden olyan foglalkozástól, ahol egészségügyi szolgáltatáshoz végezhetne adminisztratív tevékenységet.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az NF.870/2024/4. számú átiratában a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezést fenntartotta, azt azzal indokolta, hogy az ügydöntő határozatban írtakkal szemben a vádlott részéről egyszeri botlásról nem beszélhetünk, hiszen a jelen eljárásban terhére rótt korrupciós bűncselekményt folytatólagosan követte el. Értelemszerűen az sem vezethet a foglalkozástól eltiltás büntetés mellőzéséhez, hogy a vádlott jövőjét továbbra is az egészségügyben képzei el, hiszen a joghátrányt nem a terhelt egyéni kívánalmaihoz, hanem a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célokhoz, illetőleg a 80. § (1) bekezdésében írt elvekhez igazodóan kell igazítani. Márpedig a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés célja a törvényből fakadóan a társadalom védelme, és ennek érdekében mind az egyéni, mind az általános bűnmegelőzés. A büntetés célja nem merül ki az egyéni megelőzésben, mert azt a célt is szolgálnia kell, hogy másokat is visszatartsa a bűnelkövetéstől. A napjainkra igen elszaporodottá vált korrupciós bűncselekmények elkövetőinek kézre kerítéséhez és felelősségre vonásához alapvető bűnüldözési és társadalmi érdek fűződik. Az ilyen jellegű bűncselekmények elkövetői esetén a speciális prevenció mellett fokozottan kell törekedni az általános megelőzési célok érvényre juttatására is annak érdekében, hogy a büntetés hatékonyabban tartson vissza másokat hasonló jellegű bűncselekmények elkövetésétől. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 2021. január 1. napján hatályba lépett módosítását részletezve kiemelte, hogy a törvényhozó célja a módosító rendelkezésekkel világosan az volt, hogy az egészségügyi szektorban felszámolja a hálapénz intézményét. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azon érvelése, miszerint a múltban meggyökerezett rossz szokás (ma már bűn) letöréséhez idő kell és hatékony büntetések, éppen azt támasztja alá, hogy a világos törvényi szabályok gyakorlati érvényesítéséhez kellően szigorú, de tetterányos joghátrányok kiszabására van szükség. A vádlott tekintetében feltárt és túlsúlyban lévő enyhítő körülmények csupán azt eredményezhetik, hogy vele szemben szabadságvesztés büntetés helyett pénzbüntetés kiszabása is elegendő, ugyanakkor nem vezethetnek a foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabásának mellőzéséhez. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és Terheltl vádlottal szemben a Btk. 52. § (1) bekezdés a) pontja és a Btk. 53. § (1)-(2) bekezdése alapján határozott ideig tartóan minden olyan foglalkozás gyakorlásától való eltiltását indítványozta, ahol egészségügyi szolgáltatáshoz kapcsolódóan adminisztratív tevékenységet végezhet.

[6] A vádlott védője az ügyészi fellebbezésre tett írásbeli észrevételében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. A vádlott munkaköreinek részletes bemutatása mellett kiemelte, hogy a vádlott munkája nagyrészt adminisztratív jellegű, a háziorvosi asszisztens és

ügyeleti ápoló munkakörökben a tényleges egészségügyi és az ahhoz kapcsolódó adminisztratív tevékenységek nem választhatók el egymástól. Erre figyelemmel nem helytálló a Pest Vármegyei Főügyészség azon érvelése, mely szerint az indítványozott foglalkozástól eltiltás nem gátolja teljeskörűen a vádlottat a munkavégzésben, hiszen a vád is kizárólag az olyan foglalkozástól való eltiltást indítványozta, melynek keretében egészségügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódóan végezhetne adminisztratív tevékenységet. A Btk. 52. §-a szerinti foglalkozástól eltiltás büntetés kiszabását a törvény nem teszi kötelezővé, azt az egyébként kifogástalan életvezetésű terhelt bűncselekménye sem indokolja. Álláspontja szerint az ügy összes körülményének figyelembevételével mellett az ügyészség által indítványozott szankció alkalmazása inkább megtorló jellegű volna, ezért ellentétben állna a Büntető Törvénykönyvben meghatározott büntetési célokkal.

[7] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést – miután a védő a Be. 598. § (5) bekezdésében foglaltak alapján nyilvános ülés kitűzését kérte – a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyészség képviselője – előzetes bejelentésének megfelelően – nem vett részt.

[8] A védő a nyilvános ülésen az írásban tett észrevételével egyezően szólalt fel, és – a BH2021. 68. számú eseti döntésre hivatkozva – kiemelte, hogy ahhoz, hogy egy büntetés elérje célját általában elegendő, hogy a büntetés okozta rossz nagyobb legyen, mint a bűnből következő jó, és a rossznak túlsúlya alapján kell kiróni a büntetést és közömbössé tenni azt az előnyt, amelyet egy adott bűncselekmény elkövetése az elkövető számára jelentene. A büntetésnek alkalmasnak kell lennie a bűnözés befolyásolására, amelynek egyik eszköze az individualizáció, vagyis a büntetés személyre szabott, egyéniesített volta. Ez az egyéniesítés hiányozna abban az esetben, ha az ügyészség fellebbezésének az ítéltábla helyt adna. Erre figyelemmel az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[9] Terheltl vádlott személyi körülményei kapcsán tett nyilatkozatot, továbbá kérte, hogy a másodfokú bíróság ne tiltsa el az ügyészség által indítványozott foglalkozástól, mert abban az esetben nem lenne lehetősége az egészségügyben dolgozni.

[10] A bejelentett fellebbezések az alábbi eredményre vezettek:

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az ügyészség a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján bejelentett fellebbezése kizárólag a kiszabott büntetést sérelmezte, erre figyelemmel a másodfokú felülbírálat a Be. 590. § (3) bekezdése alapján korlátozott terjedelmű, azaz az ítéltábla az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét – a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit – bírálta felül. A Be. 590. § (5) bekezdésében foglaltak alapján azonban a korlátozott felülbírálat ezen túlmenően kiterjedt

[12] a) az elsőfokú bírósági eljárásra és ennek során az ítéltábla vizsgálta azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdése, a 608. § (1) bekezdése, vagy a Be. 609. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni,

b) a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre (a terheltet fel kell-e menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell-e szüntetni), továbbá

c) a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre is.

[13] Ezen kívül a Be 590. § (7) bekezdése alapján a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező, a fellebbezéssel nem érintett rendelkezések törvényességét is.

[14] Az eljárási szabályok vizsgálata körében az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az előkészítő ülésre vonatkozó perrendi szabályokat maradéktalanul megtartotta, a Be. 607. § (1) és 608. § (1) bekezdésében meghatározott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, továbbá a Be. 609.§ (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértést nem valósított meg, ilyenre a felek sem hivatkoztak.

[15] Terhelt1 vádlott nyilvános ülésen tett előadása eredményeként az elsőfokú ítéletnek a vádlott személyi körülményeire vonatkozó részét – miután a Be. 561. § (3) bekezdés b) és c) pontja külön nevesíti a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket és a bíróság által megállapított tényállást, ennek következtében a személyi rész nem a korlátozott felülbírálat esetén a másodfokú eljárásban irányadó, ekként megváltoztathatatlan tényállás része – azzal egészíti ki, hogy a vádlott gyermekorvosi asszisztensi állása megszűnt, a felnőtt háziorvosi ellátásban teljes munkaidőben dolgozik, 2025. január 2. napja óta az Országos Mentőszolgálatnál is munkát kapott, havi nettó jövedelme – a mentőszolgálatnál végzett ügyeleti munkájának függvényében – kb. 700.000 forint.

[16] A Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára alapított fellebbezésre tekintettel az ítéltábla nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és a másodfokú határozatot az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította [Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja].

[17] Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének a Be. 562. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – mely szerint, ha a fellebbezés kizárólag a büntetésre, illetve az intézkedésre vonatkozó rendelkezés ellen irányul, az ügydöntő határozat indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) (a vádra történő utalást, a vád szerinti minősítést, szükség esetén a vádirati tényállás lényegének ismertetését; a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket, a vádlott korábbi büntetéseire vonatkozó adatok közül azokat, amelyek a határozat meghozatalakor jelentőséggel bírtak; a bíróság által megállapított tényállást), és e) pontjában (a bíróság által megállapított tényállás szerinti cselekmény minősítését) és az 564.§ (4) bekezdésében meghatározottakból (büntetés kiszabása, intézkedés alkalmazása, vagy ezek mellőzése esetén e döntés indokait, az alkalmazott jogszabályok megjelölésével, valamint ha a bíróság a büntetés kiszabásakor enyhítő körülményként figyelembe vette a büntetőeljárás elhúzódását, akkor az erre való utalást) is állhat – eleget tett.

[18] A másodfokú eljárásban irányadó tényállásra és az ügyiratok tartalmára is figyelemmel Terhelt1 vádlott felmentésére, vele szemben az eljárás megszüntetésére okot adó

körülmény nem volt megállapítható, a vádlott bűnösségére vont elsőbírói következtetés helytálló, a vádlott terhén megállapított bűncselekmény minősítése törvényes.

[19] A büntetés kiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta, azokat súlyuknak megfelelően értékelte, ezen értékelésről részletesen számot adott. A bünteteskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény rögzíti, hogy a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – a büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket tehát nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem az enyhítő és súlyosító körülmények száma, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlya, a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség, az enyhítő és súlyosító körülmények együttes értékelése mellett kell megválasztani a vádlottal szemben az adott ügyben a büntetési célok elérését biztosító joghátrányt.

[20] A bűncselekmények elkövetőivel szemben olyan mértékű büntetés kiszabása szükséges, mely kellően biztosítja az egyéni és az általános megelőzést, előmozdítja a társadalom tagjaiban a jogkövető magatartást. A kiszabott büntetés nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is. A büntetés kiszabásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia, azonban ezen belül kellő hangsúlyt kell kapnia az egyéni megelőzés szempontjainak is.

[21] A vádlott terhén megállapított cselekmény a büntetési tételkeret alapján jelentős tárgyi súlyú, a korrupciós bűncselekmények negatív társadalmi hatása folytán pedig szintén a jelentősebb társadalomra veszélyességű bűncselekmények közé tartozik (absztrakt társadalomra veszélyesség). A cselekmény konkrét tárgyi súlya az elkövetés körülményeire tekintettel (egy hónapon belül, összesen két alkalommal megvalósult cselekmény) azonban kisebb súlyúnak tekinthető.

[22] A tárgyi tényezők mellett a vádlottal szemben alkalmazandó szankció megválasztásakor a vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség értékelése is szükséges. A vádlott büntetlen előélete, életmódja, a bűncselekmény elkövetése óta tanúsított kifogástalan életvitele a személyében rejlő társadalomra veszélyesség csekély fokára enged következtetni, különös tekintettel arra, hogy munkáját jelenleg is korábbi munkahelyén, főként a korábbi munkakörében végzi, emellett az egészségügyi ellátásban további munkát is kapott. Az ilyen bűnösségi körülmények mellett az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottal szemben a joghátrány meghatározásakor alkalmazható a Btk. 82. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pontjában szabályozott enyhítő szabály, és helyesen járt el a szankció fajtájának megválasztásakor is. Az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek száma megfelelően igazodik a cselekmény tárgyi súlyához, az egy napi tétel összege pedig az elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz.

[23] A Btk. 52. § (1) bekezdése értelmében a foglalkozás gyakorlásától azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt a szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével

követi el. Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak e szankció mellőzésére vonatkozó érveivel, különös tekintettel a vádlott bűncselekmény elkövetése óta tanúsított törvénytisztelő életmódjára. Az ítéltábla álláspontja szerint a kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek száma és az egy napiétel összege megfelelően biztosítja a büntetés generális és speciális célját, erre figyelemmel az ügyészségnek a büntetés súlyosítására, a vádlottal szemben foglalkozástól eltiltás kiszabására vonatkozó indítványa nem vezetett eredményre.

[24] Az elsőfokú ítélet további rendelkezése – így a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére vonatkozó rendelkezése – is törvényes.

[25] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva – az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[26] A Fővárosi Ítéltábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2025. május 29.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Zsótér Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2024. november 14. napján kelt 13.B.28/2024/8. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.381/2024/11. számú ítéletével 2025. május 29. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. május 29.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke